

Lovgivningen i et land måtte naturligvis være i overensstemmelse med befolkningens flertal, men til klaring af dette spørgsmål kunne landstinget intet bidrage. Derimod var der nu i grundlovsforslagets § 42 indsat bestemmelser om *folkeafstemning* angående principielle spørgsmål, og der var næppe tvivl om, at disse bestemmelser ville få en vis betydning ved fremtidig lovgivning, måske især af præventiv art. Det ville sikkert blive vanskeligt at samle 30 pct. af vælgerne imod et forslag, som i rigsdagen havde opnået tilslutning fra $\frac{2}{3}$ af medlemmerne; men hvis en socialdemokratisk regering f. eks. ville prøve kræfter på at gennemføre en direkte socialisering af grene indenfor erhvervslivet, ville dette efter talerens mening ikke kunne gennemføres ved en folkeafstemning. Det var en stor og god ting, at der nu kunne opnås ordnede forhold med hensyn til *valgretsalderen*, og når der var opnået enighed om en folkeafstemning angående dette spørgsmål, hvori de 21-årige kunne deltage, skyldtes det sikkert i høj grad de politiske ungdomsforeninger. „Jeg vil nu håbe, at de samme ungdomsorganisationer vil møde frem ved folkeafstemningen . . . , thi gør de ikke det, er der stor fare for, at valgretsalderen bliver fastsat til 23 år.“

Ordføreren for det kommunistiske parti, *Aksel Larsen*, udviklede, at en forfatning i dag måtte bygges op på en anden måde, end det var sket ved juni-grundloven. Man burde først og fremmest optegne folkets rettigheder og friheder, derefter garantier for disse rettigheder og friheder, og som det tredje burde man tage folkerepræsentationen, dens suverænitet og opbygning. I sidstnævnte henseende mente kommunisterne, at *valgretsalderen* i hvert fald burde nedsættes til 21 år, og de fandt det ikke nødvendigt at underkaste denne sag en folkeafstemning; men når dette nu var besluttet, ville taleren henstille, at folkeafstemningen herom kom til at foregå, ikke sammen med afstemningen om selve grundloven, men på et tidligere tidspunkt, nemlig sammen med bekræftelsesvalgene til begge ting. *Folkeafstemningsparagraffen* gav Aksel Larsen ikke meget for, når den var udformet således, at kun vedtagne lovforslag kunne komme til afstemning, at det kun kunne ske efter forlangende af $\frac{1}{3}$ af rigsdagens medlemmer, og at forkastelse kun kunne finde sted, hvis mindst 30 pct. af samtlige stemmeberettigede stemte imod. Herved blev paragraffen „en narresut“. Der var ganske vist herved den trøst, at som konservativ garanti kunne den i hvert fald ikke bruges. Men fra et demokratisk grundsyn måtte det alligevel kræves, at afgørelsen blev truffet af de i afstemningen *deltagende* vælgere. Og kun derved kunne man sikre en virkelig stor stemmegivning ved folkeafstemningen. (Se nærmere ved omtalen af § 42).

Udenfor ordførernes kreds udtrykte *Hans Conrad Koefoed* (V) betænkelighed ved det i § 28 fastsatte maksimum for *rigsdagens*